

vi vilde aftvinge, og som det ogsaa lykkes os at aftvinge Minister Sthyr. At han alligevel ikke holdt det, karakteriserer blot Aanden og Tonen; men det viser, at vi havde dobbelt Grund til at være forsigtige; thi hvorledes vilde det være gaaet, hvis vi ikke havde været forsigtige? Saa kunde Bygningsoverskridelserne være stegne til en ganske utrolig Højde og Minister Sthyr bagefter komme og sige: Jeg har paa Forhaand erklæret, at jeg ikke vilde overholde Loven. Hvis den højtærede Kultusminister i Stedet for at være Medlem af Landstinget den Gang havde været Medlem af Folketinget, tror jeg, at den højtærede Minister havde haft saa megen parlamentarisk Takt, at han havde sagt: Det er rigtigt det, Folketinget der gør.

Den højtærede Minister sagde i den sidste Halvdel af sin Tale, at Hr. Sthyr ikke havde forsømt noget, og i den første Halvdel, at Anstaltens Direktør trængte ind paa Minister Sthyr og forsikrede, at der skulde bygges for den nævnte Sum. Overbeviste Minister Sthyr sig saa ogsaa om, at der var Overslag og Tegninger, der viste, at man kunde bygge derfor? Thi hvis ikke, forekommer det mig, at jeg ud fra den Logik, den højtærede Minister anvender, er berettiget til at sige, at Ministeren forsømte ikke saa lidt. Jeg vil som sagt ikke her komme videre ind paa Enkelthederne, som jeg gentagende har fremdraget, og som ville være i frisk Mind for mange af Tingets Medlemmer, og som de i øvrigt ville kunne finde omtalt i Rigsdagstidenden. Jeg skal blot sige et Par Ord med Hensyn til Ministerens Hentydning til, at naar vi havde sat Prisen fra 2,500 Kr. til 2,000 Kr. pr. Plads, var det maaske under Indflydelse af, at Ebberødgaard havde kostet 2,500 Kr. pr. Plads, og at alle vare enige om, at det var for dyrt. I den Henseende er den højtærede Minister enig med os i, at Ebberødgaard er bleven for dyr, i hvert Fald viser Landstingets Statsrevisionsforhandling, at man i Landstinget har været enig med Folketinget om, at Ebberødgaard var for dyr. Og hvilken Indflydelse det kan have haft paa Folketinget, skal jeg ikke sige, men det maa i hvert Fald have haft den Indflydelse paa den daværende Kultusminister, at han havde Klarhed over, hvor langt han kunde gaa med Hensyn til Summen for de enkelte Pladser. Men der er i denne Sag ganske vist en ulykkelig Forbindelse mellem de Kellerske Anstalter og Anstalten paa Ebberødgaard. De Anstalter

skulle ikke knuse hinanden eller konkurrere med hinanden, men de to uensartede Direktioner, der ere sammensatte paa forskellig Maade, synes for saa vidt at dække hinanden. Der er der det uheldige Forhold, at Departementschefen i Kultusministeriet sidder og træffer Bestemmelser, som skulle adlydes af den administrerende Direktør Hr. Asmussen, og vi have det endnu mere uheldige Forhold, at en Landbrugsminister skal forsvare Bestemmelser, som Direktør Friis skal overholde. Det kan godt være, at dette Forhold i Ministeriet, at en Departementschef i et Ministerium er Direktør for disse Anstalter bevirker, at det er umuligt for Rigsdagen saa vel for Landstinget som for Folketinget at faa Aandssvageanstaltnernes Forhold i Orden. Det er muligt, at den højtærede Minister har Ret i, at der er en vis Forbindelse der, men denne Forbindelse behøver dog ikke at strække sig til Folketingets Opfattelse af, hvad der var en forsvarelig Byggepris; dog derfor kan Forbindelsen godt være til Stede, som den højtærede Minister har antydnet. Jeg nærer ikke nogen Tvivl om, at vore Aandssvageanstalter ere ved for Statskassen at blive et nyt Vestindien. Det er maaske ikke saa klart for mange af de ærede Medlemmer, som have haft mindre med disse Forhold at gøre, men for mig er det utvivlsomt, at vi have et økonomisk Vestindien i vore Aandssvageanstalter. Vi have der en Udgiftskonto, hvis Stigning vi ikke kunne hindre. — Baade den tidligere Minister og den nuværende slog meget stærkt paa, at det var en selvejende Institution, og derfor kunde Ministeren ikke gøre noget eller dog ikke ret meget, og vi slet ingen Ting. Ja, gid det var en selvejende Institution, men det er desværre en selvejende Institution med Statstilskud. Det er det ulykkelige ved det, thi havde det været en selvejende Institution, havde de Mennesker kunnet ødelægge sig selv og Institutionen, men Forholdet er, at det er en selvejende Institution med Statstilskud, og at de derfor kunne ødelægge Statens Midler, men ikke ødelægge Institutionen. Der er ikke ringe Forskel paa dette, om det er en selvejende Institution eller en selvejende Institution med Statstilskud, men den Forskel, der er, skulde man synes maatte være af den Natur, at den maatte bevirke, at Ministeren i de Regulativer, han er bemyndiget til at fastsætte for Anstaltens Drift, havde været langt mere omhyggelig, end Ministeren har vist sig at være. Hermed skal jeg slutte disse Bemærkninger. Jeg skal som sagt ikke komme ind paa Enkeltheder, men